

Л. В. Бочай, Л. С. Галецький

Графіт

ГРАФІТ (нім. Graphit, від грец. γράφω – пишу) – мінерал класу самородних неметалів, поліморфний різновид вуглецю зі структурою верстуватого типу. Жирний на дотик, дуже м'який. Має високі електропровідність (1000–1400 Ом м²/м), теплопровідність та вогнетривкість (т-ра плавлення 3850 ± 50 °С), низький коефіцієнт тертя, високу хім. інертність. За структурою розрізняють лускуватий, щільнокристаліч. і прихованокристаліч. («аморфний») Г. Утворюється при кристалізації з магми, регіон. метаморфізмі осадох. порід, збагачених органіч. речовинами, зокрема й кам'яним вугіллям, при контактному метаморфізмі карбонат. порід, а також при пневматоліто-гідротермал. процесах. Україна володіє великими родовищами Г., переважно кристаліч. лускуватого, який є найціннішим. Родовища такого Г. характерні для докембрій. метаморф. порід і поширені в межах УЩ. Вони утворюють Укр. графітоносну провінцію, до якої входять 4 графітоносні р-ни: Бердичів., Побуз., Криворіз. та Приазовський. Відомі понад 100 родовищ і рудопроявів Г. У держ. балансі запасів корис. копалин України враховано 5 родовищ: Заваллів., Балахів., Петрівське – у Кіровогр., Троїц. – у Запоріз., Маріупол. – у Донец. обл. Графіт. концентрат, одержуваний шляхом збагачення руд, використовують в електротех., металург., хім. та ін. галузях промисловості для виробництва вогнетрив. матеріалів і виробів, мастил для машин, фарб, олівців тощо.

Бібліографічний опис:

Графіт / Л. В. Бочай, Л. С. Галецький // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-26855>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).